

Αξίες της UNESCO στην εκπαίδευση του 21ου αιώνα

Δρ Δημήτριος Γκότζος

Οι διαφάνειες αποτελούν προϊόν μελέτης και αποδελτίωσης του Χριστοδούλου, Α. (2012). Αξίες της UNESCO στην εκπαίδευση του 21^{ου} αιώνα, Ν. Περράκη (επιμ.), Το δικαίωμα στην εκπαίδευση. http://nata.webpages.auth.gr/?page_id=186

Εκπαίδευση και Διεθνείς Οργανισμοί

Τα τελευταία χρόνια η εκπαίδευση έχει μπει στη διεθνή ατζέντα ενδιαφέροντος με πολιτικές, οδηγίες, προτάσεις, τάσεις και καινοτομίες. Οι Διεθνείς Οργανισμοί διαμορφώνουν τη διεθνή μεταρρυθμιστική ατζέντα της εκπαίδευσης.

Το θέμα της παιδείας θα πρέπει να προτάσσεται πριν από κάθε άλλη δημόσια ανάγκη και φροντίδα.

Προς μια ενιαία εκπαίδευση σε διεθνές επίπεδο

Η επιδίωξη μιας ισορροπίας ανάμεσα στην ενοποίηση και τη διαφορετικότητα

Πολιτική ενότητα χωρίς πολιτισμική ομοιομορφία

Περιεκτικότητα, χωρίς αφομοίωση

Καλλιέργεια πολιτών σε μια κοινή αίσθηση του ανήκειν, τηρουμένων, όμως, των πολιτισμικών διαφορών

Σεβασμό και εκτίμηση στο πλήθος των πολιτιστικών ταυτοτήτων, χωρίς την αποδυνάμωση της κοινής πολιτισμικής ταυτότητας

Εκπαίδευση, οικονομία και ανάπτυξη

Σχέση οικονομίας εκπαίδευσης και ανάπτυξης

Η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας δεν εξαρτάται μόνο από το φυσικό κεφάλαιο που η χώρα επενδύει αλλά και από τη γνώση και τις δεξιότητες του εργατικού δυναμικού της, δηλαδή, την επένδυση στην εκπαίδευση

Σχέση εκπαίδευσης και οικονομίας: αμφίδρομη δυναμική πορεία, με ανάλογες προεκτάσεις σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο

Η αναπτυξιακή, διαδικασία μιας κοινωνίας δεν επηρεάζεται μόνο από τις γενικές, τεχνικές γνώσεις και δεξιότητες, αλλά και από τις ηθικές και πνευματικές αξίες του ανθρώπινου δυναμικού

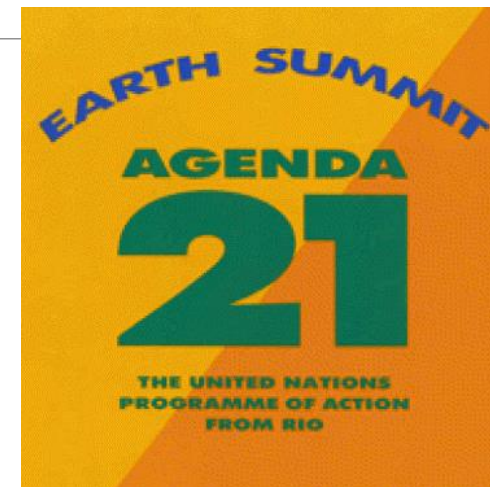
Ακόμη και στην περίπτωση που το άτομο δεν έχει προσωπικό όφελος από την εκπαίδευσή του, η κοινωνία κερδίζει από την πνευματική του άνοδο

Τα παραπάνω παρατηρούνται από το τέλος της δεκαετίας του 1990

Εκπαίδευση και ανάπτυξη σε διεθνές επίπεδο

Σύνοδος των Ηνωμένων
Εθνών για το Περιβάλλον και
την Ανάπτυξη (CNUED), Ρίο
ντε Τζανέιρο, Βραζιλία 1992

Η εκπαίδευση είναι
ζωτικής σημασίας για
την επίτευξη
περιβαλλοντικής
ηθικής

Με ποιον τρόπο θα πρέπει να
εκπαιδευτούν τα άτομα ώστε να είναι σε
θέση να ανταποκριθούν με επιτυχία στις
καταστάσεις που αναμένεται να
επικρατήσουν στο μέλλον;

Κλίμα

Ρύπανση

Μόλυνση

Υποβάθμιση των
οικοσυστημάτων

Διατάραξη
οικολογικής
ισορροπίας

Υπερπληθυσμός

Τρύπα του
όζοντος

Ερημοποίηση

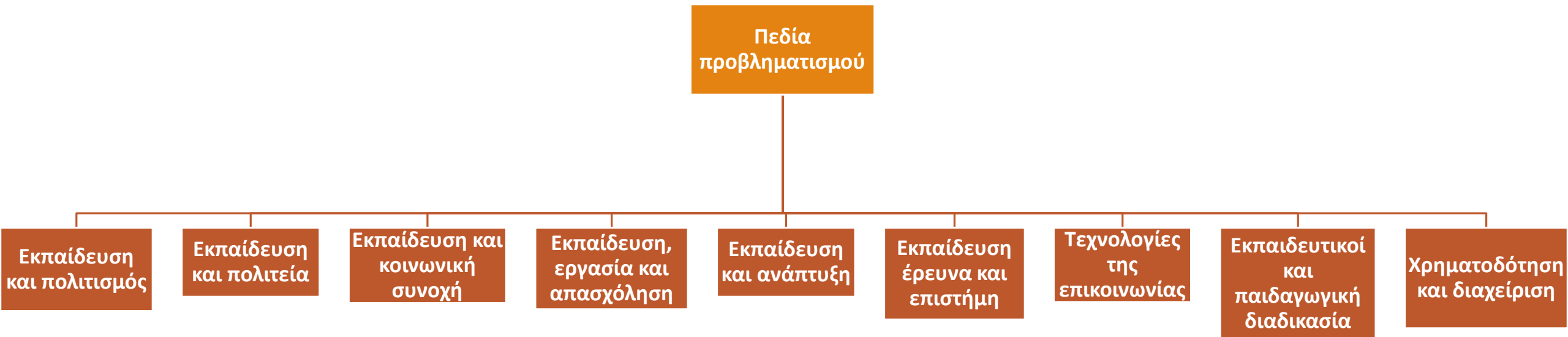
Μη
ανανεώσιμοι
πόροι

Μη αναστρέψιμοι κίνδυνοι

Εκπαίδευση και οικοδόμηση ενός καλύτερου κόσμου

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

Εκπαίδευση. Ο θησαυρός που κρύβει μέσα της. Έκθεση της Διεθνούς Επιτροπής για την Εκπαίδευση στον 21ο αιώνα, υπό την Προεδρεία του J. Delors (UNESCO, 1996).

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Η ΑΝΑΓΚΑΙΑ ΟΥΤΟΠΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΑΡΧΕΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

ΟΙ ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΠΥΛΩΝΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5ο

Η ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο

ΑΠΟ ΤΗ ΒΑΣΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7ο

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΕ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΝΕΩΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8ο

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Ο ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ

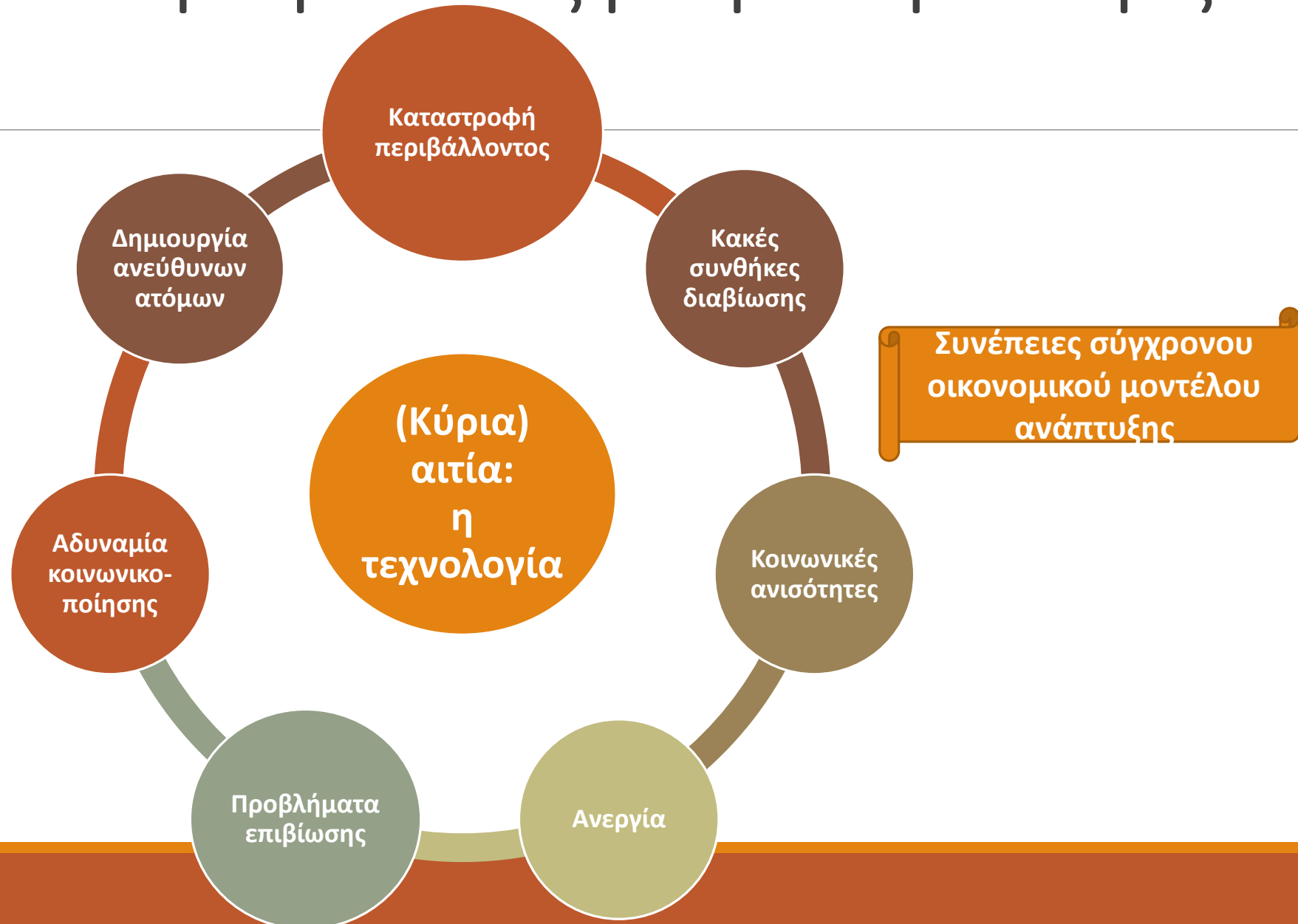
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9ο

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΝΤΑΣ ΤΟ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟ ΧΩΡΙΟ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα Από την οικονομική ανάπτυξη στην ανθρώπινη εξέλιξη

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα Από την οικονομική ανάπτυξη στην ανθρώπινη εξέλιξη

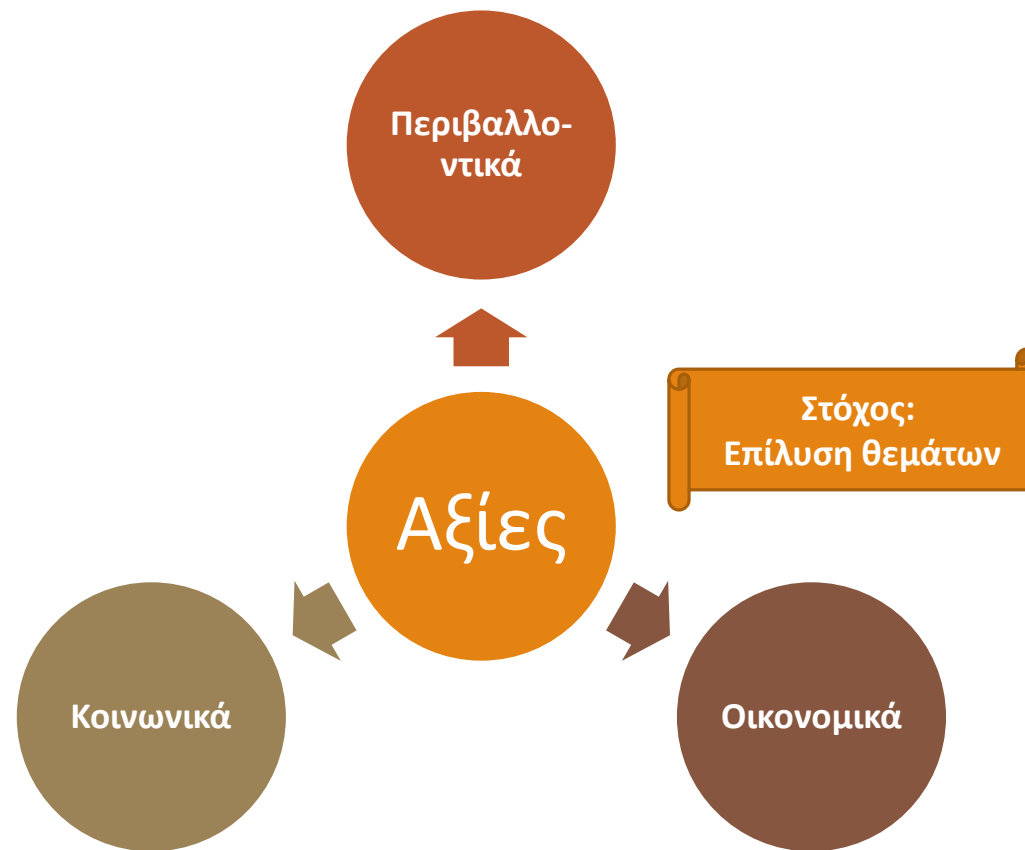
Πίνακας 2. Πρόταση της Επιτροπής της UNESCO για την Εκπαίδευση του 21^{ου} αι.

Μοντέλο ανάπτυξης 21^{ου} αιώνα	
Στόχος ανάπτυξης: Ανθρώπινη ευημερία, ανθρώπινη ανάπτυξη	
Διαστάσεις ανάπτυξης: Ηθική, Πολιτισμική, Οικολογική (πέραν των άλλων διαστάσεων)	
Μέσον και στόχος ανάπτυξης: Εκπαίδευση	
Στόχοι εκπαίδευσης:	Καλλιέργεια της ικανότητας να ελέγχει ο άνθρωπος την ανάπτυξή του, ώστε να τον καταστήσει ικανό να πάρει την τύχη στα χέρια του Συνεισφορά στην κοινωνική πρόοδο
Διαβατήριο ζωής:	Αυτοσυνειδησία, Συλλογικότητα, Υπευθυνότητα, Πρωτοβουλία, Συνεργασία, Αυτοαπασχόληση
Αξίες:	Προμήθεια τροφίμων, Δικαίωμα στο νερό, Μόρφωση, Δικαιοσύνη, Ισότητα, Δημοκρατική συμμετοχή, Βελτίωση συνθηκών ζωής μελλοντικών γενεών, Σεβασμός στο περιβάλλον
Χαρακτηριστικά νέου τύπου εκπαίδευσης:	Δυναμική και προσαρμοστική, Ικανοποιεί το αίσθημα δικαιοσύνης, Σέβεται το ανθρώπινο και φυσικό περιβάλλον, Σέβεται την ποικιλία των παραδόσεων και της κουλτούρας, Ενεργοποιεί το δυναμικό του σύγχρονου αλλά και του αυριανού ανθρώπου, Ενθαρρύνει την πρωτοβουλία, την ομαδική εργασία, τη συνεργασία και την καλλιέργεια του επιχειρηματικού πνεύματος, αλλά και της αυτοαπασχόλησης, Επιδιώκει τη δημιουργία νέων δραστηριοτήτων
Ζητούμενο της κοινωνίας:	Δημιουργία νέων δραστηριοτήτων Εξάλειψη της ανεργίας που οφείλεται στην τεχνολογική ανάπτυξη

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

Νέα Εκπαίδευση Αξιών

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

Νέα Εκπαίδευση Αξιών

Υλικές
Διατροφή για όλους

Βιολογικές
Υγεία για όλους

**Πνευματικές
Γνωσιακές**
Καλλιέργεια της ικανότητας
να ελέγχει ο άνθρωπος την
ανάπτυξή του, πολιτισμός

Δικαίου
Δικαιοσύνη

Ηθικές
Παγκόσμια ηθική, σεβασμός
στο φυσικό περιβάλλον

Κοινωνικές
Συλλογικότητα, συνεισφορά
στην κοινωνική πρόοδο,
ισότητα φύλων,
υπευθυνότητα όλων των
μελών της κοινωνίας

**Προσωπικές
επαγγελματικές**
Συνεργασία, πρωτοβουλία

**Αξίες που καθορίζουν την
ποιότητα ζωής**
Ευημερία

Έκθεση UNESCO για την εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα

Επαναπροσδιορισμός εκπαίδευσης

**Νέα Εκπαίδευση
Αξιών**

**Φορέας πολιτισμών
και αξιών**

**Δημιουργία
περιβάλλοντος
κοινωνικοποίησης**

**Συνισταμένη
οράματος για την
αλλαγή του κόσμου**

Εκπαίδευση στον 21^ο αιώνα Πού βρισκόμαστε τώρα;
